

Monumentnummer*: 532292

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 juli 2016
Kadaster deel/nr: 67354/148

<i>Complexnummer</i>			<i>Complexnaam</i>			
532288			NHW-Fort de Gagel			
<i>Woonplaats*</i>		<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>		
Utrecht		Utrecht		Utrecht		
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Gageldijk	169		3566 MJ	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Utrecht		AA			36	

*Rijksmonumentomschrijving***

Cluster 30. Bomvrije Remise C.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

BOMVRIJE REMISE C als een bij de modernisering van het Fort De Gagel rond 1880 toegevoegd, met aarde gedekt onderdeel. Remises waren opslagplaatsen voor geschut en ander materieel. Met de toename van de draagwijdte van het geschut, de kracht van de inslagen van projectielen en de explosieve kracht van (brisant)granaten werd het steeds moeilijker weerstand te bieden aan beschietingen. Verzwaring van metselwerk, toepassing van schokabsorberende metselsystemen (onder meer door middel van bogen), flauwe hellingshoeken en gebogen of juist puntige vormen, gebruik van beton - en later van gewapend beton - in steeds zwaardere uitvoering, was een van de manieren om de vestingwerken bestand te houden tegen toenemende aanvalskracht. Bovendien was het aanbrengen van aarddekkingen een goed middel gebleken om de energie te absorberen of te dempen. Dit is de reden waarom vele gemetselde of betonnen werken van een aardlaag of een frontbescherming van zand of aarde zijn voorzien. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken, wanneer ze werden geacht bestand te zijn tegen een van tevoren gedefinieerd aantal inslagen van zwaar kaliber. De Bomvrije Remise C van het Fort De Gagel ligt aan de rechter keelzijde van het werk, met de zichtbare gevel niet in lijn met die van de kazerne. Voor de remise is een restauratie gepland en bestaan herbestemmingsplannen.

Omschrijving

In 1879-1880 gebouwde BOMVRIJE REMISE C, rechts op het fort en gebouwd op rechthoekige plattegrond en behalve een kort, recht geveleind vooral afgeschuinde keermuren - het geheel afgedekt met aardlagen. De remise is opgetrokken in schoon metselwerk met een brede rollaag ter afsluiting. Midden in de gevel twee deuren, waarvan de linkse getoogd en de rechtse rechthoekig. Op de gevel is de letter C aangebracht.

Waardering

De BOMVRIJE REMISE C van het Fort De Gagel is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel van omstreeks 1880 - als voorbeeld van een bomvrije bergplaats voor materieel.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het in verschijningsvorm de kenmerken vertoont die het toenmalige defensieve doel onderstrepen.

* Het onderdeel is goed bewaard omdat het bouwwerk zich in een toestand bevindt waarin de oorspronkelijke materiële en functionele toestand nog goed weerspiegeld zijn.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie